

Szovátai Hírmondó

Önkormányzati tájékoztató

XIV. évf. 131. szám 2015. március

A magyar szabadság jelképe lett

Kegyes volt az időjárás, sem eső, sem hóvihár nem zavarta meg a március 15-i ünnepséget – korábban volt rá példa, hogy a sűrűn hulló hópelyhek eltakarták az ünnepi beszédek betűit, ismét fehérré változtatva a teleírt lapot –, így aztán sokan ott voltak a Városháza udvarán szervezett ünnepségen, és sokan felvonultak a fürdőtelepre a Petőfi szobor megkoszorúzására.

Köszönet mindazoknak, akik munkával, szervezéssel, fellépéssel tettek azért, hogy szép legyen ez az ünnep, és köszönet mindazokkal, akik jelenlétükkel hozzájárultak az ünnep méltóságához!

Sokan sokfélét írtak már e napról. Most legyen itt egy résztvevő rövid beszámolója:

„A Pílvax kávéházban azt határoztuk, hogy sorra járjuk az egyetemi ifjúságot. Először az orvosokhoz mentünk. Szakadt az eső, amint az utcára léptünk, s ez egész késő estig tartott, de a lelkesedés olyan, mint a görögtűz: a víz nem olthatja el. Az orvosoktól a mérnökökhöz, majd a jogászokhoz vonult a számban és lelkesedésben egyaránt percenként növekedő sereg. Jókai fölolvasta a felhívást és a 12 pontot, s énvelem elszavaltatták a „Nemzeti-dal” -t. Mindkettőt kitörő lelkesedéssel fogadták, s a refrénben előjövő „esküszünk”-öt mindannyiszor visszaharsogta az egész sereg, mely a téren állt. Landerer nyomdájához mentünk, amely a legközelebb volt hozzánk, s a 12 pontot és a Nemzeti dalt rögtön

nyomni kezdték. Délfelé elkészültek a nyomtatványok, s ezrenként osztották szét a nép között, mely azokat részeg örömmel kapkodta. Délután három órára gyűlést hirdettünk a múzeum terére, s a sokaság eloszlott. A szakadó eső dacára mintegy 10000 ember gyűlt össze a múzeum elé, onnan a városházához mentünk. A tanácsterem megnyílt, s megtelt néppel. Rövid tanácskozás után a polgármester aláírta a 12 pontot. Óriási lelkesedés tört ki!... - Budára! Budára! Nyitassuk meg Tánacsics börtönét! Ezek voltak a nép leginkább és legtöbbször hallható kiáltásai. A választmány legalább húszezer ember kíséretében fölment Budára a helytartó tanácshoz és előadta kívánatait. A nagyméltóságú helytartó tanács sápadt vala és reszketni méltóztatott, s öt percnyi tanácskozás után mindenbe beleegyezett. A katonaságnak kiadatott a tétlenségi rendelet, a cenzúra eltöröltetett, Tánacsics börtönajtaja megnyílt. A rab író diadallal hozta át a töméntelen sokaság Pestre. Ez volt március 15-e. Eredményei olyanok, melyek e napot örökre nevezetessé teszik a magyar történelemben.” (Részlet Petőfi Sándor naplójából)

Egy nap, egy szokatlan eseménysor. A küzdelem máskor, máshol történt, és a vére menő politikai vagy fegyveres csatákat máskor és mások vívták. Mégis a magyar szabadság jelképe ez a nap lett.

Molnos Ferenc

Nem akadt

Amikor az 1848-as szabadságról szónokolnak – a jobbágyság felszabadítása, szólásszabadság –, el szoktak feledkezni a magyar nyelv szabadságáról. Hogyan is álltunk azzal?

Az 1839-es országgyűlés tette törvényes nyelvét a magyar nyelvet. Tehát a forradalom előtt tíz évvel még nem volt hivatalos a magyar nyelv Magyarországon. Budapest lakosságának több mint fele németajkú volt, és a nemzetiségi gyermekek iskoláiban nemhogy nem volt magyar tannyelvű oktatás, de a magyar nyelv oktatása sem volt kötelező.

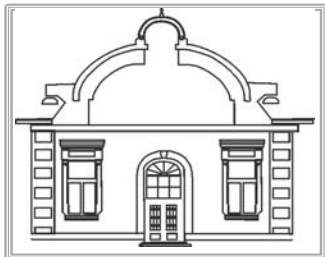
Az 1843-44-es országgyűlés határozta el, hogy a törvényeket ezután magyarul szerkesszék, az országgyűlésen magyarul tanácskozzanak, a király magyarul szóljon a nemzethez, és az iskolákban magyarul használgassanak.

1847. november 7-én V. Ferdinánd király magyarul beszéddel nyitotta meg Pozsonyban az országgyűlést. Századok óta ez volt az első alkalom, hogy magyarul szólt alattvalóihoz egy király. Csúpnán mintegy négy hónappal a forradalom kitörése előtt. Tehát olyan friss volt a magyar nyelv szabadsága, mint a harmatcsepp a rózsán.

Amikor mások több évszázados nemzeti elnyomásról beszélnek, mit tudnak erről?

Bizony, hosszú volt az út, amelynek a végén V. Ferdinánd uralkodóként magyarul szólt a magyarokhoz. Azóta velünk néhányat fordult a kerék, de máig sem akadt követője.

Molnos Ferenc

A Polgármesteri Hivatal elérhetőségei:

Cím: 545500 Szóváta,

Főút, 155 szám

Tel: 0265 – 570218

Fax: 0265 – 570524

E-mail:

secretariat@primaria.szovata.ro

Fogadóórák

Péter Ferenc polgármester:

– Kedd 11,00 órától;

Hegyi Mihály alpolgármester:

– Szerda 11,00 órától;

Domokos András jegyző:

– Csütörtök 11,00 órától;

Önkormányzati határozatok

9. sz. Határozat – szerződéskötés elfogadásáról jogi képviselőre;

10. sz. Határozat – Emilia Lucia Cătană ügyvéd felhatalmazásáról Szóváta város jogi képviselőre;

Városházi anyakönyvi adatok

Bejelentett újszülöttek: – Bungărdean Barabás Gellért (szülei: Bungărdean Claudiu és Bungărdean Barabás Vilma Erzsébet); Néma Bernadett (szülei: Néma Ferenc Zsolt és Néma Emőke); Ács Regő (szülei: Ács József és Ács Ilonka); Kalányos Evelin Alexandra (szülei: Kalányos Mihály és Cengher Margareta Vasilica); Chirteş Ştefan (szülei: Chirteş Petru és Péterfi Erzsébet); Bertalan Ágota (szülei: Bertalan Gyula és Bertalan Annamária); Laczkó Csenge (szülei: Laczkó Zsolt és Nagy Kinga Teréz); Jakab Richárd (szülei: Jakab András és Jakab Hajnal); Tövisi Bence Zoltán (szülei: Tövisi Alexandru és Tövisi Réka);

Isten éltesse Öket!

Házasságot kötöttek: – Szász Loránd (Petőfi Sándor lakótelep F4/2 szám) – Csortán Bernafett (Petőfi Sándor lakótelep J1/2 szám);

Boldog házasságot!

Elhunytak: – Toós Csaba (1977) – Csendes utca 76 szám; Bokor Rozália (1919) – Illyésmező 61 szám; Gábor Rupi (1955) – Május 1 utca 28 szám; Hegyi Márton (1931) – Hársfa utca 14 szám; Oltyán György (1924) – Illyésmező 152 szám; Kovács Julianna Eszter (1930) – Rózsák útja 11 szám; Kacsó Irma (1926) – Hosszú utca 127 szám; Lukács Katalin (1930) – Ózike utca 9 szám; Jánosi Deák Sándor (1966) – Május 1 utca 63 szám; Jánosi Veronika (1952) – Tölgyes utca 19 szám; Lukács Árpád (1957) – Rózsák útja 14 szám; Elekes Béla (1927) – Rózsák útja 27 szám; Unsin Katalin (1945) – M. Eminescu lakótelep D2/26 szám;

Nyugodjanak békében!

Tavaszi nagytakarítás

Ha tavasz, akkor nagytakarítás. Ilyenkor szemet bántóan virít mindaz, ami okkal vagy ok nélkül télen a környezetünkbe kerül. Az utakra télen kiszórt homokot épp úgy össze kell szedni, mint a mindenfelé eldobált hulladékot. Ezeket a munkálatokat végzik mostanában az önkormányzat dolgozói. Rendbe teszik a játszótereket, parkokat, sétányokat. Megjavítják az utcai bútortzatot. Kitakarítják a patakszéleket. Elszállítják a gyümölcsfák metszéséből származó ághulladékot, de gondot okoz a kukák mellé kirakott építéstörmelék, megunt bútor, kiszuperált fürdőszobai kellék.

Elszállítási program

Időben szeretnénk tájékoztatni a tisztelt szóvátai lakosokat, hogy a közelgő tavaszi nagytakarítás időszakában az önkormányzat megszervezi a kerti és házkörnyéki takarításból származó hulladék, ágnyesedék és gaz elszállítását.

Az elszállítást rendszer szerint szervezzük, ezért arra kérjük a tisztelt lakosokat, vegyék figyelembe az alábbiakban közölt programunkat, így az elszállítást megfelelő időben tudjuk elvégezni.

Ne álljanak az utcákon és lakónegyedekben napokig a kirakott szeméthalmok!!!!

I. szakaszban: március 30-április 3 között a faluban (Parajdi, Május 1, Pacsirta, Kurta, Szilfa, Juhod, Rigó, Bánya, Gyár, Tavasz, Sebesd, Balcescu, Bekecs, Farkas, Templom, December 22, Fő út a Fekete Medve szállóig, Hársfa, Sómező);

II. szakaszban: április 6-10 között a központi részen (Fő

út a Fekete Medve szállótól felfelé, Petőfi Sándor lakótelep, Virág lakótelep, M. Eminescu lakótelep, Rózsák útja a buszállomásig, Sport, Mester, Géra, Csorgó, Tölgyes, Csendes, Fülemlüle, Hóvirág, Patak, Tó, Rakottyás, Kisállomás utca);

III. szakaszban: április 14-17 között a szakadati részen (Akác, Hosszú, Restád, Kisbük, Ózike, Kerekdomb, Mező, Vetés, József Attila, Hegy, Vadász);

IV. szakaszban április 20-24 között a fürdőtelepen (Rózsák útja telepi szakasza, Fenyő, Sas, Nyár, Szarvas, Kicsimező, Patakmajor, Tivoli, Csillag, Nap, Égerfa);

V. szakaszban április 27-május 1 között Illyésmezőben; Kérjük, ne véletlenszerűen tegyék ki, hogy ne szanaszét dobált ág- és kacathalmok díszítsék városunkat!

Köszönjük megértésüket, együttműködésüket, a fenti program tiszteletben tartását!

Fábián Róbert

Adresa Primăriei
Orașului Sovata:
Sovata, Str. Principală
Nr. 155.

Tel: 0265 570 218

Fax: 0265 570 524

E-mail:

secretariat@primaria.szovata.ro

Program audiențe

Primar: Péter Ferenc:

Martți – de la ora 11,00;

Viceprimar: Hegyi Mihály:

Miercuri – de la ora 11,00;

Secretar: Domokos András:

Joi – de la ora 11,00;

Hotărârile Consiliului Local

Hotărârea nr. 9 – cu privire la achiziționarea serviciilor juridice de consultanță, de asistență și de reprezentare;

Hotărârea nr. 10 – cu privire la numirea doamnei Emilia Lucia Cătană în calitate de mandatar al Consiliului Local Sovata;

Consiliul Local Oraș Sovata anunță concurs de proiecte în domeniul culturii, păstrării tradițiilor populare, pentru organizații cu activitate în domeniile amintite. Ghidul solicitantului și formularele necesare depunerii proiectului de finanțare sunt accesibile pe adresa de internet www.primariasovata.ro. Data limită de depunere a proiectelor este 20 aprilie 2014. Cei interesați se pot adresa Aparatului executiv al Primarului, Sediul Orașului Sovata, cam. 5 sau la nr. tel. 0265570218 interior 116.

Loteria bonurilor fiscale

Comercianții sunt obligați prin lege să emită bonuri fiscale, iar cumpărătorii trebuie să le ceară și să le păstreze până la ieșirea din magazin. Nu toți fac asta. Din cauza comercianților care nu plătesc TVA, bugetul statului a pierdut numai anul trecut aproape 77 de miliarde de lei.

Cu loteria bonurilor fiscale autoritățile vor să introducă un sistem prin care să-i răsplătească pe cei care cer bon fiscal.

Cu bonul primit în magazin cumpărătorii vor putea să se înscrie la loteria organizată de Ministerul Finanțelor. Într-un program online, va trebui să completează suma cheltuită, numărul bonului, dar și datele din buletin.

Vor fi extrase 160 de chitanțe pe lună, adică 1.920 într-un an. Statul va cheltui astfel pe premii 2,3 milioane de lei pe an.

Sistemul este deja folosit în Occident. În unele țări bonurile aduc premii impresionante. În Portugalia sunt puse la bătaie 60 de mașini de lux pe an în valoare de 90.000 de euro fiecare. Iar slovacii pot câștiga chiar și 10.000 de euro pentru un singur bon norocos.

Spre deosebire de tombolele tradiționale, Fiscul va organiza două extrageri în vederea stabilirii câștigătorilor: una pentru ziua calendaristică în care a fost emis bonul, și alta pentru cifra ce va fi eligibilă. Cifra reprezintă, de fapt, suma (fără diviziunile leului) trecută pe bonul fiscal la cumpărarea de bunuri și servicii. Mai exact, trebuie să deținem bonul emis într-o anumită zi (cea stabilită drept câștigătoare) și, în același timp, să fi cumpărat în acea zi bunuri/servicii de atâtia lei cât s-a stabilit drept cifră câștigătoare.

Exemplu pentru extragerea din 13 aprilie Potrivit Finanțelor, extragerile Loteriei Bonurilor Fiscale se vor organiza lunar, dar și ocazional, cu anumite prilejuri festive. Prima sesiune de extrageri din acest an va fi pe 13 aprilie, ocazionată de Sărbătorile de Paște. Atunci vor fi stabilite, prin extrageri, atât ziua de emisie a bonurilor posibil câștigătoare (una din zilele calendaristice ale lunii anterioare), cât și cifra reprezentând suma plătită la cumpărături. Exemplu: dacă la 13 aprilie se va stabili drept câștigătoare ziua de 19 martie, atunci la tombolă vor participa numai bonurile emise în ziua de 19 martie; în continuare, dacă se va trage la sorți cifra 435, atunci vor fi câștigătoare numai bonurile emise pe 19 martie și care fac dovada unor cumpărături de 435 de lei. Ce avem de făcut? În primul rând – și acesta este principalul scop pentru care este organizată Loteria – trebuie să cerem (și să păstrăm, desigur) bonuri fiscale la orice tip de cumpărături, oricât de mică ar fi suma plătită.

La tombolă participă bonuri care fac dovada plății între 1 și 999 lei, ceea ce înseamnă că

putem câștiga și cu un „bonuleț” de 1-2 lei, și cu unul de peste 900 (până la 999) de lei. Important este, de asemenea, că se ia în considerare doar suma rotundă, deci dacă pe bon aveți 435,7 sau 435, 2 lei, iar cifra câștigătoare este 435, atunci bonul este câștigător (doar dacă, așa cum am arătat mai sus, a fost și emis în ziua stabilită drept câștigătoare). Dacă avem suma câștigătoare (435 de lei, în exemplul nostru), dar bonul nu a fost și emis în ziua stabilită drept câștigătoare, atunci bonul nostru nu este câștigător.

Premiile vor fi revendicate prin depunerea bonului fiscal câștigător, în original, la orice unitate teritorială a Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF), alături de copia actului de identitate sau a pașaportului titularului bonului și de o declarație al cărei model va fi aprobat prin ordin al ministrului Finanțelor, până la 30 aprilie 2015. Revendicarea va fi posibilă în termen de maximum 30 de zile de la data extragerii, acest termen reprezentând termenul de decădere din dreptul de a revendica premiul.

Szovátára látogatott Seszták Miklós és Kelemen Hunor

Pályázati felhívás

Szováta Város Önkormányzata közművelődés, hagyományörzés témakörben pályázatot hirdet a 2015. évi városi költségvetésből a nevezett tevékenységi területek és e területeken tevékenykedő szervezetek támogatására. A pályázati kiírást és a szükséges űrlapokat a www.primariasovata.ro honlapról tölthetik le az érdeklődők. A pályázatok benyújtási határideje 2014. április 20. További információkat a Városháza 5 sz. irodájában vagy a 0265570218 telefonszám belső 116 mellékén kérhetnek az érdeklődők.

Kiss János

– Ahányszor Szovátán járok, mindig feltöltődöm – mondta el a Szent József Gyermekotthonban Seszták Miklós magyar nemzeti fejlesztési miniszter, aki Kelemen Hunor RMDSZ-elnök meghívására több napos erdélyi útját éppen városunkban kezdte. Mint megtudtuk, éppen az ő kérésére történt így, mert régi kötődései vannak ehhez a városhoz, s a gyermekotthonban sem először járt.

Ez alkalommal egy kis ajándékot hozott a gyermekotthon kis lakóinak, amelynek egy része kézzelfogható, hiszen iskolai foglalkozásokban jól használható tanszerekből áll, a másik viszont egyelőre nem látható, mert csupán bejelentés szintjén adta át, ez pedig egy télen-nyáron használható rekortán sportpálya építésének ígérete a gyermekotthon udvarára.

Kelemen Hunor egy plazma televízióval lepte meg a gyerekeket, akiknek éppen jól jött az ajándék, hiszen az otthon korábban használt nagy képernyős készüléke korábban elromlott.

A gyermekek hol mosolyt, hol könnyeket fakasztó szép előadással köszöntötték a vendégeket és köszönték meg az ajándékokat.

De ez csupán egy kis kitérő volt. A magyar nemzeti fejlesztési miniszter erdélyi körútjának célja tulajdonképpen helyzetfelmérés volt, a gazdasági együttműködések és fejlesztések lehetőségeinek számbavétele a legkülönbözőbb

területeken. Éppen ezért a szovátai látogatás második állomásán Seszták Miklós és Kelemen Hunor felügyeletével az Erdélyben, Romániában jelen lévő, magyar tulajdonban lévő cégek vezetői illetve tulajdonosai találkoztak az erdélyi nagyvállalkozókkal, hogy ismerkedjenek és megvitassák mindazokat a kérdéseket, amelyek tevékenységüket meghatározzák, és azt, hogy mivel támogathatja őket a nemzeti fejlesztési minisztérium. A legfontosabb igényük egy olyan anyagi forrás biztosítása, amelyből fizetni tudnák a különböző pályázataikhoz szükséges önrészüket. A Magyar Fejlesztési Központnál közzétett információs bázist interneten a külföldi magyar pályázók számára is elérhetővé teszik.

mf

Könyv és gyertya díj Mátyás Endrének

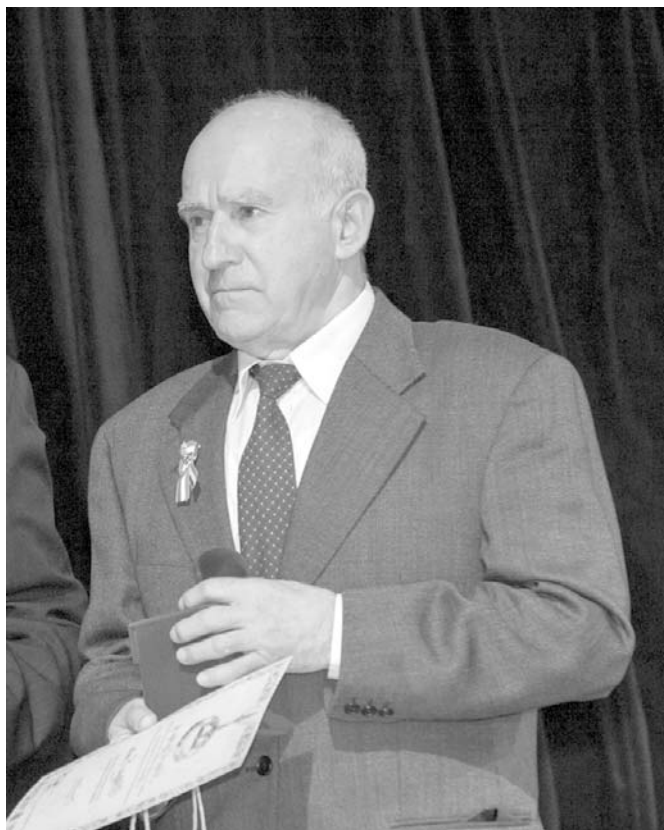
Immár második alkalommal osztották ki a **Könyv és gyertya díjat** Marosvásárhelyen.

A kitüntetés az 1990. február tizedikei, Sütő András vezette tüntetésnek kíván emléket állítani, és minden évben olyan, már nem aktív RMDSZ tisztségviselőknak adják át, akik a hajdanán megfogalmazott célokat követve fejtették ki közösségépítő tevékenységüket.

Az 1990. február tizedikén szervezett néma könyves-gyertyás tüntetés, melyen Szovátán néhány ezer ember vett részt – soha ennyi nem gyűlt össze semmilyen eseményen –, Marosvásárhelyen pedig több mint százezen, vonultak fel méltóságteljesen, ugyanakkor határozottan kinyilvánítva, hogy szülőföldünkön, itthon akarunk lenni, és nem tűrjük, hogy másodrendű állampolgárként kezeljenek.

A díjak kiosztására úgy került sor, hogy minden vidéki kerületi szervezet egy-egy kitüntetésre érdemes személyiséget nevezett meg, a marosvásárhelyiek pedig öt személynek ítélték oda a díjat, melyet Gyarmathy János, marosvásárhelyi szobrászművész tervezett.

Könyv és gyertya. Ez a két egyszerű tárgy emlékeztet mindannyiunkat azokra az időkre. Könyv és gyertya. Két veszedelem, mert annak látta, és minden bizonnyal ma is annak látja, aki útjában álló nemzetrészt akar elveszejteni, megsemmisíteni, hogy a pusztta látványa se emlékeztesse valamire, amiről ő is tudja, hogy nem tiszta, és ami lelkiismeret furdalást okozhat neki. A könyvekben eszmék vannak, és történelmi emlékek vannak. A könyvek beszélnek arról, hogy ki vagy és honnan jössz.

A gyertya lángja pedig, ha pislálkolyva is, világít. A sötétben is megmutatja az utat, s ha lángja belekap valamibe, akár tűzvész is lehet belőle. Furcsa-e, ha ettől megriadtak némelyek?

Kerületünkben a tavaly a kibédi Ráduly János kapta meg ezt a díjat, az idén pedig a szovátai választmány jelöltjeként Mátyás Endre.

Miért éppen rá esett a választás? Elsősorban mert Mátyás Endre közösségi ember. Felelősséget érez nem csupán családjá vagy szűkebb közössége iránt, de az életének teret adó térben hasonló sorsot, hasonló megpróbáltatásokat élő szovátai, székelyföldi, kárpát-medencei embertársai, azaz az egyazon nyelv, kultúra, történelmi emlékezet kötelékében összetartozó magyar nemzet iránt.

Mátyás Endre nem szájhős, hiszen feladatokat vállalt, és azokat igyekezett a lehetőségek

által behatárolt térben a legjobb tudása szerint teljesíteni. Felvállalta nem csupán a siker lehetőségét, de a tévedés kockázatát is. Ez teszi őt hitelessé. Ettől válik személye mélyen emberivé.

Lehet egyetérteni mindazzal, amit közszereplőként képviselt, vagy lehet bírálni, elutasítani azt, de igaz szívvvel nem lehet megkérdőjelezni, hogy végső soron a jobbító szándék vezérelte, hogy tevékenységével mindig hasznára próbált lenni a közösségének. És ez megannyiszor sikerült.

A tiszteletünk és megbecsülésünk jeléül odaitélt *Könyv és gyertya díjjal* ezt köszönjük meg neki. A jó szándékot, a közösségért való felelősségvállalást és a cselekvés bátorságát.

Nyugalomba vonulása nem jelent érdektelenséget, csupán átengedte másoknak a hámat, hadd húzzák immár ők közösségünk szekerét. *molnos*

A gondok kibeszélése, a megoldások keresése

Február 27-én az esti órákban falugyűlést tartottak Illyésmezőben. Felgyűlt néhány olyan probléma, amely az ott lakókat igencsak foglalkoztatta, így aztán jól jött ez a gyűlés, amelyen az önkormányzati vezetőkkel megoszthatták mindazt, ami számukra gondot okoz, s aminek a megoldásában reménykednek. Az illyésmezői kultúrthozon megtelt érdeklődést tanúsító emberrel. Néhányan a Május 1 utcából is ott voltak, mert nekik is van közös gondjuk az illyésmezőiekkel. Ez pedig az Illyésmezőbe vezető makadám út. Évek óta panaszkodnak rá, mert gyakran elmossa az esővíz, gyakran kigödrösödik, s ha éppen lekövezték, akkor túl darabos az erre használt kő, vagy éppen homokos, és ezért laza az útfelület, gyalogosnak biciklisnek kényelmetlen, ha meg éppen jó, akkor porfelleggel kavarva száguldoznak rajta az autók, s ez a por behatol az udvarokra, lakásokba, tüdőkébe. Csak az aszfalt segíthet. Abban reménykednek, hogy aszfaltburkolatot kap ez az út. Évek óta kérik, vagy követelik vérmérsékletük és önmérsékletük függvényében.

Korábban a kőbánya soktonás dömperei törték hatalmas kerekekkel leginkább az úttestet, kavarták a legnagyobb port, most meg a rönkszállító teherautók. Ez utóbbiak nagy része átvonul a falun, amellett, hogy port kavar és az úttestben jelentős kárt okoz, megrezegteti a házakat, és nyilvánvalóan kellemetlen zajjal is jár.

Senki nem vitatja, jogos az igény az aszfaltra. Gyakorlatilag a város valamennyi utcájában elkelne az aszfalt. Persze, vannak forgalmasabb

és kevésbé forgalmas utcák, és először azokba az utcákba kellene jusson aszfalt, amelyekben nagyobb a forgalom, vagy valamilyen nagyobb közösségi érdeket szolgál.

Ezt minden bizonnyal így is tenné az önkormányzat, ha rendelkezne a szükséges anyagiakkal, ha nem vinnék el az országos nagy zsákba a helyben így vagy úgy keletkezett bevételeket, ha itt hagynák legalább kétharmadát, háromnegyedét. Sajnos ez nem így van. A kormány szeret rendelkezni a nagy zsák fölött, abból osztogatni kedve és belátása szerint. Ráadásul (a februári számunkban írtunk róla) most egy fityinget sem adnak vissza abból nekünk.

Így aztán a komolyabb volumenű beruházásokra – ilyen az utcák aszfaltozása is – az egyetlen lehetőség a pályázatok útján adódhat. Az uniós pályázati rendszerben kisvárosoknak erre nem nyílt lehetőség. Erre egyszerűen nem írtak ki pályázatot. Ezt azért is nehéz megérteni, mert nem csupán nagyobb városok, de községek számára is bizony írtak ki pályázatokat. Ám bármilyen logikátlanak találjuk,

a kisvárosok kimaradtak ebből. Egy másik pályázati lehetőséget kormánytámogatással írtak ki. Ezt sikeresen meg is pályáztuk. Mintegy kilenc kilométernyi út aszfaltozása

hogy azt saját erőből az önkormányzat nem tudja megvalósítani. Csakis pályázati úton valósítható meg. Most új uniós pályázati ciklus indult: Más országokban már világosan láthatóak a kiírások, kidolgozták a pályázati kritériumokat. Ebben az országban viszont még nem lehet tudni ezekről semmit pontosan. Ígéretik, hogy hamarosan tisztul a kép, de már néhányszor odább tolták a kezdés időpontját.

Péter Ferenc polgármester el-

szerepelt a megnyert pályázatban. Az Illyésmezőt a Május 1 utcán keresztül a Parajdi úttal összekötő útszakasz mellett a Patakmajorba vivő út még aszfaltozatlan szakasza illetve a teherszállítás elterelésére alkalmas Bánya utca aszfaltozása volt ebben a tervben. A reményünket növelte, hogy az előtanulmányok elkészítéséhez egy bizonyos összeggel meg is támogatott a kormány. Aztán az előírások szerint önkormányzati határozattal átadták az úttestet a kivitelezésre. Úgy tűnt, hogy minden sínen van, de a kormány mégsem indította el a finanszírozást. Tehát egy megnyert pályázat végül is nem került kivitelezésre. Azóta néhányszor megújult a kormány, de az eddig eszközölt költségek ellenére, egyik sem folytatta ezt a programot.

Már többször írtunk e lap hasábjain erről a témáról. Mindannyiszor szót ejtettünk arról, hogy oly tetemes összeget igényel az aszfaltozás,

mondta, hogy kormánytámogatásban nem bízunk, az új uniós pályázati ciklusban van minden reménye. Kell hogy legyen abban olyan kiírás, amely révén egyebek mellett utcahálózatok aszfaltozására kapható finanszírozás. A Romániai Városok Országos Szövetsége már többször kifejezte a kormány felé ezt az igényt, rámutatva, hogy a korábbi kiírások ily módon is hátrányos helyzetbe hozták a kisvárosokat.

A tologatott kezdési időpont ellenére, csak beindul az új ciklus nálunk is. Akkor majd láthatóvá válnak a konkrét pályázati lehetőségek. Az önkormányzat nem fog tétovázni, s ahogyan eddig is tette, megragad minden pályázati lehetőséget, mert a településfejlesztésnek ma már jószerével ez az egyetlen útja. Ebben a témában nem kell a nulláról indulni, hiszen a korábban elvégzett felmérések és az előtanulmány felhasználhatóvá lesz.

– falugyűlést tartottak Illyésmezőben

Két másik téma, amelyek pályázati programokkal kapcsolatosak, a víz- illetve csatornahálózat építése. Egy korábbi program részeként a víz ugyan feljön Illyésmezőbe, de nem jut el minden családhoz. Ahová eljut, ott poshadt víz csörgedezik a csapból. Ez azért van, mert csupán néhány család kötötte be, s így aztán a kis fogyasztás miatt napokig áll a vezetékben a víz. Néhány gond ezzel kapcsolatban is kibeszélésre került. Nem csupán a hálózatot kellene hosszabbítani, de a nyomás sem elégséges. Egy 400 000 lejes költséget igénylő pumpaház építése oldaná meg a nyomás-gondot. Viszont kérdés, hogy a vezetékes vizet hány gazdaságban használnák valójában, hányan vállalnák az ezzel kapcsolatos kiadásokat. Tehát lenne-e értelme a tetemes beruházásoknak? Ugyanez a kérdés merül fel a csatornázással kapcsolatban. Ugyancsak komoly beruházást igényel, de csak akkor hatékony, ha sokan csatlakoztatják vízrendszerüket rá.

Abban maradtak, hogy felmérésre van szükség, hogy valóban hányan igénylik. Mindkét hálózat építésének gondolatával csakis akkor szabad érdemben foglalkozni, amennyiben valós igény van rá. Tehát nem csupán néhányan kötnék rá gazdaságukat, de a falu többsége.

Ezek mellett még egy felmérést végeznek azzal kapcsolatban, hogy hányan kötnének szerződést a helyi kábeltelevízió szolgáltatóval, amennyiben kibővíti hálózatát Illyésmező felé. Számára ez komoly beruházást jelent, amit csak akkor vállalhat be, ha megfelelő számú bekötés

biztosítja, hogy a beruházástól eltekintve, legalább a rendszer működtetése hosszú távon nem lesz veszteséges.

Illyésmezőben felmerült egy ravatalozó építésének igénye, mert a városi ravatalozó a falutól messzi van, és nem igazán ésszerű ott virrasztani, s onnan temetni az illyésmezői temetőbe azokat, akik ebben a faluban éltek, és itt is akarják öröknyugalomra helyezettetni magukat.

Ez helyi erőből is megvalósítható, nem kell pályázatokra várni vele. Mihelyt meglesz hozzá a szükséges terület, ezt be lehet ütemezni a munkálatok sorába. Lehetőleg a temető mellé kellene építeni, mint ahogyan mindenhol teszik. Viszont az itteni temető területének tulajdonlása még vita tárgyát képezi. A tulajdonlást kell legelőbb tisztázni, majd utána látszik meg, hogy mekkora terület áll rendelkezésre.

Ugyanígy megvalósítható egy illemhely a kultúrotthon mellett. Erre megfelelő hely van az épület szomszédságában. Valóban akkor lehet a kultúrházat használni tömegrendezvények céljából, ha megfelelő illemhelységgel rendelkezik. Ezt a gyűlésen jelenlévők is megtapasztalhatták. Megállapodás is született, hogy felméri, milyen költségtényezőt jelent az önkormányzatnak, és betervezik az építését az elkövetkező időszakban.

A kultúrház bútora is kiegészítésre szorul: padok, asztalok szükségesek különböző rendezvények megtartásához.

Úgy tűnik, minden gondok legnagyobbika az út állapota. Addig is, amíg lehetőség teremtődik a leaszfaltozására ezt a makadám utat kell jobban karbantartani. Ennek módjára megannyi javaslat hangozott el, kezdve a felhasznált kavicsból, a kátyúk eltüntetésének mikéntjéig, a sáncok takarításáig, az áttereszek rendbetételéig. Ezzel kapcsolatban – de amúgy is – nagyobb figyelmet, és több törődést szeretnének.

A gyűlés bizonyította, hogy az együttgondolkodásra, az elképzelések és a lehetőségek egyeztetésére szükség van. Ezt időről időre meg kell tenni, hogy az érdekeltek megfogalmazhassák elvárásait, és pontos információkat kapjanak a településfejlesztéssel kapcsolatos aktualitásokról, és egyáltalán mindarról, ami őket foglalkoztatja.

És akkor nem adnak hitelt megalapozatlan vádaknak, nem dőlnek be a valósággal semmiféle kapcsolatot nem mutató elképzeléseknek. Ahol nincs ismeret, személyes tapasztalat, ott kezdődik a fantázia világa, amelynek kiterjedése – mint tudjuk – végtelen.

Molnos Ferenc

A felemelt szó

Dicséretes, ha valaki a közért emeli fel a szavát. Elemi követelmény bármely közösségben, hogy aki nem tud szólni, annak az érdekeit is képviselje valaki/képviseljék valakik. De azt tudni kell, hogy a világ nem velünk kezdődött. Előttünk is voltak mások, akik tették a dolgukat. Talán nem is annyira rosszul, mint ahogyan némelyek képzelik. Erről nem árt, ha tudunk valamit. Persze, ismert, sokszor bejárt, roppant kényelmes és csábító úton indul el, aki önnön fontosságát azzal próbálja kiemelni, hogy leszól mindent, amit nem ő tett, hogy gazemberiséget lát mindenben, amiről fogalma sincs, és megkérdőjelezi az előtte szólót, hogy ugyan biza, ő milyen jogon teszi, ki kérte fel, ki választotta meg, és ezért mennyi pénz üti a zsebét?

Több évtizedes tapasztalattal mondom, hogy előbb-utóbb mindenki megkapja a hasonló vádaskodást, aki nem susmotolt, bár egyszer is felemelte egy közösségért a szavát. Hát még az, aki ennél is többet próbált tenni érte!

Molnos Ferenc

Kusztos Endre temetésére – Péter Ferenc polgármester búcsúztatója

Már csak úgy vagyunk, hogy bármennyire becsüljük egymást, csak akkor kezdjük megérteni, hogy valójában mit veszítettünk, amikor körülállunk egy koporsót. Akkor kezdjük káspalkálni, hogy ki volt ő számunkra, és hogy egyszeri és megismételhetetlen volt, amit tőle kaptunk.

Milyen találó ez a cím! A maga hat betűjével mondhatni, tökéletesen kifejezi azt az univerzumot, amely Kusztos Endre gondolatvilágát egy életen át betöltötte, amely alkotókedvét inspirálta. Szénnel rajzolt fái tulajdonképpen jelek, életünk jelei. Törésük a mi megtöretésünk, csúcsívei a mi templomaink, bimbózó rügyei a mi reményeink, hajtásai pedig a folytonosságban való megmaradásunk. Itt sosincs lemondás, önfeladás. A legnagyobb fájdalomból is kifelé mutat a fény.

„fekete szén a fehér papíron
ember menekül
a szúzi havon”

Így vagyunk ezzel most is. Most még a döbbenet és a gyász tölti be a szívünket. Ilyenkor nem tudunk hideg fejjel gondolni rá, és aprólékosan számba venni értékeit. Azt hiszem, nincs is szükség most rá. Azt majd elvégzi a szakma, az utókor. A mi tisztünk a főhajtás.

Egy művészt temetünk, egy ízig-vérig művészt, aki élete nagy tragédiáit is úgy vészeltte át, hogy le nem tette kezéből a rajzszet. Így temette el feleségét és egyetlen fiát. Háborgó lelkére írt csak a munka adott.

Kusztos Endre szénrajzain legtöbbször a szülőföld, a Kis-Küküllő mente és az erdélyi Sóvidék tájait örökítette meg.

Műveiből legutóbb november 21-én Budapesten a Nemzetstratégiai Intézet Kárpát-haza Galériájában nyílt kiállítás. A kiállítás címe ez volt: Sorsok.

Képei hegyre futó girbe-görbe utcáiban, vihartörte fáiban, szép ívű domboldalaiban nem csupán a szülőföld vonásait ismerjük fel, de magát a művészt is látjuk. Az ő megpróbáltatásait minden letört ágban, szétfeszített szárnyú madárrá lett fakoronában, és ahogyan fehérre vágó lelkét mentette a feketeség elől. De mindez mellett önön arcunkat is látjuk. Ilyenek vagyunk. Ez a mi sorsunk. Kisebbségi létünkben megdúltak, megtagadtak, meggyötörtek, de mindig van egy holnap, mindig jön egy tavasz, amiben bízni nem csupán lehet, de kell. Anélkül nem csupán túlélés nincs, de elfogadható magyarázat sem arra, hogy voltunk.

Kusztos Endre sötét tónusokban gazdag képei valójában a nehéz, de nem reménytelen sorsunkkal szembesítenek. A gyámolítás-

ra szoruló törekeny testű ember művészetével erőt tudott sugározni nekünk. Immár két évtizede ezért született meg a gondolat, hogy díszpolgári címmel tiszteljük meg.

Szóvátán nem dobálózunk ezzel a címmel, nem osztjuk évente garmadával. Eddig mindössze csak négyen kapták meg. Mindannyiszor a városunk polgárainak teljes egyetértésével ítélte meg az önkormányzat képviselőtestülete. Csak olyankor, amikor már mindenki a saját fejében, szívében érezte, hogy itt a pillanat, amikor ezzel meg kell köszönnünk valami nem mindennapit.

Pár éve, az általa átadott telken egy Kusztos Endre-émlékház építésébe fogtunk. Ma áll az épület, de a szűkös anyagi lehetőségek miatt még nem tudtuk befejezni a munkálatokat. Hittük, hogy előrehaladott kora ellenére még megvárja annak átadását, és ma is hisszük, hogy az életereje megvolt hozzá. Nagyon szerette volna látni, ahogyan azt a városra hagyott képeivel berendezik, és ahogyan művészársai használatba veszik.

Ezt életével együtt elragadta tőle a sors.

Sorsok – adta budapesti kiállításának a címet. Most alakja méginkább odavetült annak a kiállításnak a képeire. Ott fogjuk látni nem csupán minden egyes szénnel húzott fában, de kint a tájban is. Ott látjuk minden letört ágban. Endre bácsi, ez a tavasz nélküled jön el, de benne leszel te minden duzzadó rügyben és minden ágaskodó hajtásban is.

Emlékedet megőrizzük, sírhelyedet gondozzuk.

Nyugalmad legyen csendes!

Kusztos Endre ravatalánál a Magyar Művészeti Akadémia üzenetét Bocskay Vince akadémikus olvasta fel

A Magyar Művészeti Akadémia mély szomorúsággal küldi utolsó üzenetét az erdélyi festőzseni, Kusztos Endre temetési búcsúztatójára. Búcsúzik a nemzet nevében is, ám nem örökre, mert biztosak vagyunk benne, hogy küldetéssel jöttünk valahonnan és megyünk valahová, és a két meghatározó állomás közötti élet-létben társaknak teremtődünk, mi, magyar festők, szobrászok, építészek, iparművészek, írók, muzsikuskok, színészek, fotó- és filmművészek, népművészetek mesterei. Nekünk kell a művészet kivételes adottságaival tükrözni a hazát, a családot, a múlt titkait, a jövő jóslatait, a szépségek ünnepi óráit, hőseit és áldozatait.

Endre nem egy volt a sok közül ebben a művészettörténeti menetelésben. Mérték volt. Mestere a formáknak, színeknek, keresztény pillanatoknak. Példa volt a hűségben, a tanításban, szorgalomban és tehetségben, a mindennapi csodák keretek közé varázslásában. Mi, szomorú kortársak köszönjük a Teremtőnek, hogy egy időben élhettünk vele, szolgálhattuk a hazát, és fogadjuk, hogy az örökkévalóság grandiózus freskóját gondolatban vele festjük tovább a közös magyar jövő időtlen tárlatára.

A Magyar Művészeti Akadémia büszke klasszikussá érett fiára és megrendült szívvel érez együtt mindazokkal, akikhez életében tartozott.
*Professor emeritus Fekete György,
a Magyar Művészeti Akadémia
elnöke*

Fehér és fekete – Búcsúzó szavak a Kuzstos Endre Képzőművészeti Egyesület nevében

A fehér papír, ami előtt minden művész először vacilál, gondolkodik és rádöbben, hogy itt kezdődik minden, a semmi, amiből ki szeretne mozdulni, vagy mozdítani. Az alkotókészség a természetünk, az a tulajdonságunk, amivel mi emberek az Isteni hasonlóságot hordozzuk magunkban. A teremtés művelése, az alkotók erénye és gondolkodásmódja, ezáltal cselekednek és vállalnak felelősséget a művészet gyakorlásában.

"Mert mindenki, aki az Istentől született, legyőzi a világot. És ez a győzelem - győzelem a világ fölött! - a mi hitünk." 1 János 5,4

Vonalak foltok szaladgálnak a fehér papíron, játékosan egybekelnek, gondolatokat generálnak, fejlődnek, új vona-

lakat hoznak létre és egyszer megtöltenek érzésekkel, tartalommal, aztán elkiváncognak leszaladnak a papírról.

A kész, a beteljesedés állapotának az elérése a cél. E cél megvalósulásának voltunk szerencsés szemtanúi mi a Kuzstos Endre művészete által. Útat mutatott, megmutatta belső világának rendszerét, szépségét, szenvedését, ami lassan a mi világunk szépsége és közös együttérző szenvedése is lett.

Itt mindnyájan kérdéseket teszünk fel magunkban, betelt-e a fehér papír, volt-e elég öröm és bánat, volt-e elég fekete vonal a fehér papíron az életében, vagy tartogatott számunkra még?

Erre sajnos ez a tragikus vég megadta a választ, el kell fo-

gadjunk ezt a tényt, hogy itt megállt az a belső gépezet. Ami ezután jön az csak a mi képzetünkben születhet meg és innen folytatjuk az általad meghatározott utat.

Endre bácsink, legyen áldott az emléked és csendes a nyugalmad.

Siklódi Zsolt
2015. február 17-én

A Barabás Miklós Céh részéről

Végtisztességet adó, gyászoló Gyülekezet, kedves Barátok és Kollégák!

Búcsúzunk a Barabás Miklós Céh nevében!

Kuzstos Endre kedves kollégánk, mesterünk, pályatársunk, barátunk és szervezetünk oszlopos tagja, éveken keresztül kísérte figyelemmel a Céh tevékenységét és aktívan részt vett minden megnyilvánulásunkban. Önzetlenül tevékenykedett a céh ügyében, mindig segítőkész szándékkal közeledett a kihívásokhoz a kollégák körében viszont a baráti közeledés volt a rá jellemző magatartás. A Céhünk tagsága körében a nagybetűs Mester titulust minden kolléga teljes meggyőződéssel használta. Olyan volt emberi habitusa, hogy mindanyunk

rokonszenvét tudhatta magának. Sokatmondó és határozott ízlésű grafikát művelt, határozottsága a klasszikus formavilág és mesterségbeli követelmények szem előtt tartására volt ráhangolva, ábrázolásmódjában a fekete-fehér kontrasztokra épített, a szénrajz következetes híveként foglalt állást, amint a saját szavaival is többször kihangsúlyozta:

„Az olajfestést, pasztellezést is szeretem, de az én mondanómat, jelképvilágomat leginkább a szén- és tusrajzok tesztelik meg. Talán a közönség is ezeket ismeri a legjobban. Nem mondom újat, ha kijelentem, a rajz az életem értelme.”

Kuzstos Endre a szakmát mint küldetést igaz emberként és meggyőződéssel vállalta fel, és minden lehetséges eszközzel hűen képviselte az általa helyes-

nek vélt irányt a stílusirányzatok útvesztőjében. Minden ember egyszeri, szent és megismételhetetlen csodája a teremtő Istennek, éppen azért mindaz, amit létrehoz és alkot tanúbizonysága az isteni eredetű küldetésnek és ennek a megbízatásnak a tanújelét hordozza a világban. Az igazi tehetség kivételes alkotásokkal és viselkedéssel véteti észre magát. Hányszor és mennyire kivételesek egy tehetség mindennapjai? A legtöbb tehetség, a legtöbb kivételes alkotás kibontakoztatása „szürke” munkával teli napok ezreit igényli. A mindennapi, tisztességes, minőségi munka nélkül nem alakulhat ki az a szellemi érték mely a műalkotást jellemzi. Az az életmű, amit Kuzstos Endre ránk hagyott, felmutatott számunkra, arról nyugodt szívvel állíthatjuk, hogy sok fáradsággal, tisztességgel és őszinte alázattal jött létre.

A mulandóság fájdalmas va-

lóságával szembesül a gyászoló ember, amikor valakit elveszít. Kuzstos Endre személye újra és újra megjelenik emlékeinkben, a vele való találkozások, szinte most is látjuk szelíd alakját, halljuk humoros, jókedvű, másokat is felderítő szavait.

Személyében olyan embert vesztettünk, aki eligazodási pontot jelentett számunkra, halálával óriási veszteség érte az erdélyi és magyar képzőművészetet. Emlékét megőrizve osztotni szeretnénk a család és a hozzátartozók fájdalmában.

Most miután szeretett műveit magukra hagyta, teste letette évek, évtizedek súlyát, fáradalmát, betegségek terhét, minden evilági álmát, eltávozott közülünk, kilépett térből és időből, kalandvágya egy ismeretlen dimenzió ígérétét választotta.

Emléke legyen áldott!

Barabás Miklós céh részéről
Kolozsi Tibor

Áprilisban indul a nyugtalottó

Milyen nyugtákkal lehet részt venni a nyugtalottón? Mekkora összeget lehet nyerni? Mikor tartják a sorsolásokat? Hol kell leadni a nyugtákat? A szerdán elfogadott kormányrendelet mindezekre a kérdésekre választ ad az alábbi kérdés-felelet lista.

Április 13-án, az ortodox húsvét másnapján sorsolják ki először Romániában az úgynevezett nyugtalottó nyertes számait, júniustól havonta sorsolnak, illetve az év folyamán rendkívüli sorsolások is lesznek – döntötte el a kormány szerdai ülésén, amelyen elfogadták az új típusú szerencsejátékok szabályozó rendeletet.

Mint ismert, az elképzelés lényege, hogy pénzt nyerhet az, aki megőrzi a vásárláskor kapott pénztári nyugtát (kasszabont). Az eredeti tervekhez képest a kormány némileg módosított a szerencsejáték szabályain. E szerint a sorsolás időpontja előtti hónapban összegyűjtött,

Regisztrálni kell-e valahol a játékban résztvevő nyugtát?

Semmiféle regisztrációra nincs szükség.

A nyugtalottón való részvételhez a nyugtát urnába kell bedobni, vagy postán kell elküldeni?

A nyugtát nem kell urnába dobni a játékban való részvételhez, és postázni sem szükséges.

A nyugtalottón való részvételhez valamely lottóügynökségnél kell jelentkezni?

Nem, a nyugtákat nem kell regisztrálni a lottóügynökségeken.

Ha bankkártyával vagy ebédjeggyel fizettem, részt vehetek-e a nyugtalottón?

Igen, a fizetés módja ebben az esetben mellékes.

A nyugták mindegyikén egyaránt szerepelnie kell termékvásárlásnak és szolgáltatásnak is?

Nem, a nyugtákon szerepelhetnek csak termékek vagy csak szolgáltatások, de a kettő kombinációja is érvényes.

A nyugtalottón valutabeváltók által kiállított számlákkal is részt lehet venni?

Igen, mivel ezeket a számlákat is az idevágó, 1999-ben kiadott 28-as számú sürgősségi kormányrendelet alapján állították ki.

A hozzáadott értékadó nem fizető cégek nyugtáival is részt lehet venni a nyugtalottón?

Igen.

Mi történik a nyertes, de időközben elveszett nyugtákkal?

Ez esetben elveszett a nyeremény is.

Mi történik bankkártyás vásárlás esetén akkor, ha a nyertes nyugta elveszett, de a bankkártyán kimutatható a vásárlás?

A helyzet ugyanaz, mint az előbbi esetben.

A benzinkútnál lepecsételték a nyugtát. Részt vehet így is a nyugtalottón?

Igen, ez nem okoz problémát.

Indulhatnak-e a nyugtalottón külföldi vásárlást bizonyító nyugták?

Nem, a nyugtalottón kizárólag romániai nyugták vehetnek részt.

Vendéglői számlával részt lehet-e venni a nyugtalottón?

Nem, azon kizárólag pénztárgép által kiállított nyugtára van szükség. Ilyet bármely vendéglátó-ipari egység adhat.

A gyógyszerárban 1,15 lejt kiegészítést fizetem egy drágább gyógyszer után. Ez a számla is részt vehet a nyugtalottón?

Igen.

45 lej értékű nyugtám van. Nyerő-e a nyugta

akkor, amikor a sorsoláson 44-es szám jött ki?

Nem, csupán a 44,00 és 44,99 lej értékű nyugták nyernek.

99 banis kiflit vásároltam. Ugyanakkor 1200 lejes televíziót is vásároltam. Részt vehetnek-e ezek a nyugták a nyugtalottón?

Nem, azon csak az 1,00, és 999,99 lej értékű nyugták vehetnek részt (pontosabban az 1 lej és 999 lej értékű nyugták, eltekintve a banktól)

A sorsolásokra mindig vasárnap kerül sor?

Igen, de rendkívüli sorsolásokat más napokon is lehet tartani.

Egy augusztusi sorsoláson – amelyen a júliusi nyugták vesznek részt – nyeretlen szelvényvel részt vehet-e egy másik sorsoláson?

Ha külön sorsolást tartanak, amelyen bejelentik, hogy a júliusi nyugták is érvényesek, akkor érdemes megtartania nyugtát. Ha ilyesmi nem kerül sor, akkor fölösleges megőrizni.

Mikor tartják a havi sorsolást?

A havi sorsolásokat minden esetben az adott hónap 15. napját követő vasárnap tartják.

Mikor tartanak rendkívüli sorsolást?

A rendkívüli sorsolásokról a pénzügyminisztérium döntése alapján határoznak. A döntés megjelenik a Hivatalos Közlönyben, de nagy valószínűség szerint a sajtóban is.

Marosvásárhelyen élek, Segesváron dolgozom. Hol kell leadnom a nyertes nyugtát? Mi a helyzet akkor, ha Konstancán lakom, de a nyugtát Nagyváradon állították ki?

A nyertes nyugtát az adóhatóság bármely ügynökségén le lehet adni.

A nyereményt kérhetem a polgármesteri hivaltól?

Nem, a nyereményt esetben az adóhatóságtól kell igényelni.

Kollégámmal együtt vásároltunk, és egyetlen nyugtát kaptunk. Amennyiben nyertes lenne, lehet-e kérni, hogy az összeg felét nekem, másik felét pedig a kollégámnak fizessék ki?

Nem, a nyereményt csak egyetlen személy igényelheti.

Mennyi időn belül igényelhetőek a nyeremények? 30 naptári napon belül.

Ha a 30 nap utolsó napja vasárnap, hétfőn is lehet igényelni a nyereményt?

Nem, mert akkor lejár a 30 naptári nap.

Külföldiek romániai nyugtával részt vehetnek-e a nyugtalottón?

Igen.

Férjem bankkártyás vásárlása után kapott

tetszőleges mennyiségű nyugtával részt lehet venni a játékban, és a részvétel nincs korhatárhoz kötve.

A játékban csak 1 és 999 lej közötti (lekerekített) értékű nyugtával lehet nyerni. A sorsolást a Román Lottótársaság szervezi. Két számot húznak ki: egy háromjegyű, 1 és 999 közötti számot, illetve egy dátumot az előző hónapból. Az a nyugta a nyerő, amelyen a kisorsolt összeg és dátum szerepel.

A nyerő nyugtát az adóhatósághoz (ANAF) kell leadni a sorsolástól számított legtovább 30 napon belül. A nyeremény összege a havi nyereményalaptól és a nyerő nyugták számától függ. Az első, áprilisi sorsolás nyereményalapja 1 millió lej. Ha például csak ezer nyerő nyugta lesz az egész országban, tulajdonosaik fejenként ezer lejjel gazdagodnak. Am matematikailag esély van 1 millió lejes nyereményre.

nyugtája nyert. Ő azonban külföldön tartózkodik. Felveheti-e a feleség is a nyereményt?

A nyereményt bárki felveheti, aki felmutatja a nyugtát, függetlenül attól, hogy ki volt a vásárló.

Ha egy nagypapa valamennyi vásárlása számláját unokájának adta, és az egyik száma nyerő volt, akkor igényelheti-e a nyereményt az unoka?

Igen. A válasz ugyanaz, mint az előző esetben.

Ha az országban egyedül nekem van nyerő nyugtám, akkor mi történik?

Ha időben igényli a nyereményt, akkor a teljes nyereményalap önt illeti meg.

Ha az országban 10 személy rendelkezik nyerő nyugtával, akkor mi történik?

A nyereményalapot 10 egyenlő részre osztják fel és mindenki megkapja a maga részét.

Nyerő nyugta esetében a nyereményt biztosan pénzben fizetik ki?

Teljesen biztosan.

Nyerő nyugta esetében mennyi lesz a nyeremény összege?

A nyeremény összegét mindig akkor számítják ki, amikor beérkezett minden nyugta.

62,50 lejes nyugta esetében mennyi lesz a nyeremény?

A nyeremény összege nem függ a nyugta összegétől.

Mi történik, ha nincs egyetlen nyerő nyugta sem?

A nyereményalapot átmege a következő sorsolásra.

Mikor lesz az első sorsolás?

Az első sorsolást HÉTFŐN, 2015. április 13-án tartják – az ortodox húsvéti ünnep miatt.

Mennyi lesz a nyereményalap az első sorsoláson?

Az első sorsoláson feltehetően egymillió lej lesz a nyereményalap.

Milyen nyugták vehetnek részt az első sorsoláson?

Erről még nem született döntés, a jogszabálynak még meg kell jelennie a Hivatalos Közlönyben. Várhatóan azonban a február első felétől (pontos dátum még nincs) kiadott nyugták vehetnek majd részt, egészen március 28-ig bezáróan.

Közvetíti-e a televízió az első sorsolást?

A sorsolások nyilvánosak. Bár a tévés közvetítés nem kötelező, feltehetően azonban a médiát is érdekelni fogja a húzás.

Értesíteni kell-e az üzletet arról, hogy az általa kiadott számla nyertes volt?

Nem, ez nem szükséges.

(A kérdéseket a HotNews alapján állították össze)

Februárban, farsang végén elkergetjük a telet...

A farsangi időszakban eredetileg az emberek azért öltöztek jelmezbe, mert úgy gondolták, ezáltal elűzik a rosszat, a hideget, a telet... A régi időkben a farsangolók

Őket követték a muzsikusok, akik mögött vígan énekelve vonultak a sirató asszonyok, a cigány pár, a jelmezesek, öregek, fiatalok, mindenki, akinek mókás kedve volt s elindult

„le az utcán, le végetős végig”.

Drága Ilylyésünket, a már otthonunknak tekinthető Vass-kertben elsíratuk annak rendje s módja szerint. Házig a z d á i n k

finom fánkkal kínálták meg a mulatni kívánó „gyászos gyülekezetet”.

színes maszkokat, álarcokat öltöttek, állatoknak – kecske, medve, bika, ló, gólya –, és különböző zsáneralakoknak – cigány, koldus, kéményseprő, orvos, vőlegény, menyasszony – öltözve ijesztették el a telet.

Ezt a népszokást igyekezett a Szovátai Népi Játsszóház idén is hagyomány szintjévé emelni.

A „gyászoló gyülekezet” 2015. február 13-án délután a Gólyafészeknél, vagyis az S. Ilylyés Lajos Ált. Iskolánál gyülekezett. A sort a káposztacikás, vöröshagymás zászlókat tartó, valamint a szalmából készült Illyést hordozó derék székelyruhás legények indították.

Vígan énekelve, csujogtatva érkezünk meg a Domokos Kázmér Művelődési Otthon udvarára, ahol újra elsíratuk a vén Dobait, elmondtuk búcsúszavait, „miből látni lehet, ki az kit közülünk a legjobban szeret... Tizenkét feleség, ötvenkét nagy gyermek, háromszázhatvanöt unoka ügyelnek majd arra, hogy az álmát ezután senki ne zavarja, pihenje ki magát a jövő farsangra.” Búcsúzott Szováta és Sóvidék aprajától-nagyjától, s az ott jelenlevő gyászoló bandától...

rel, hagymával, főtt pityókával s káposztacikával fogadták a fáradt, éhes gyászoló bandát, s nem hiányzott a jó meleg citromos tea, s a fánk sem.

A mulatságot a Veress Kálmán által irányított szovátai Domokos Kázmér és S. Illyés Lajos iskolák táncsoportjai, valamint a sóváradai *Szuszékdöngetők*, a parajdi *Ide lábam* és az *Alsósófalvi Hagyományörzők* táncbemutatói fűszerezték. Az ifjabb mulatni kívánókat pedig Sinkó András és zenekara, valamint a Játsszóház gyermek-

Meggyújtottuk a csúnyát, rosszat, hideg telet jelképező Illyést, táncoltunk, míg elégett, aztán következett a „tor”, s a mulatság, ahol finom zsíros kenyér-

zenekara buzdította táncra a kisteremben. A rendezvényt a felnőtt táncháza zárta.

Persze, mindez nem sikerülhetett volna ilyen jól, ha nem lettek volna a támogatóink. Köszönjük az Elixon, a Dósa és a Petry üzleteknek a segítségét, valamint főtamogatóknak, a Nemzeti Kulturális Alapnak a támogatását.

„Szóljon hát a nóta, most már indulóra,

Még egyszer kívánunk áldást és szerencsét,

S esztendő ilyenkor találkozunk ismét!”

Szász Teréz

„Azzal fekszem, arról álmodok és azzal kelek” Kusztos Endre emlékére

Kilencvenedik évében, autóbalesetben elhunyt Kusztos Endre grafikus-festőművész, Szováta város díszpolgára, akit február 18-án helyeztek örök nyugalomra a szovátai köztemetőben.

Csendesen távozott, úgy ahogyan élt. Halk szavú, törekeny, de szívós alkat volt, tele tervekkel. Nyolcvanötödik születésnapja előtt, 2010 nyarán interjút készítettem vele szovátai lakásán, tömbháza első emeletén. Lenyűgözött, ahogyan visszaemlékezett régmúlt időkre, csókfalvi gyermekkorára, főiskolás éveire, barátokra, pályatársakra. Szinte hihetetlen, ahogyan sorolta azokat, akikkel fiatal korában dolgozott az erdőszentgyörgyi múzeumnál, a Nyáradmenti kultúr-felelősök nevét, a szakma ismert vagy kevésbé számontartott apostolait. 2013 elején, amikor A megmentett húség c. rövidke interjúkötetet mutattuk be Maros és Hargita megye néhány helységében – interjúalanyként –, 88 évesen vállalta, hogy három helységben Ő is jelen lesz; találkozni szeretne a vizuális művészetek, a szépszó iránt érdeklődő hallgatósággal. Olyan részleteket mesélt el, amire biztos sokáig fognak emlékezni hallgatói. Mikor Erdőszentgyörgyre jött, korábban telefonon értesített, hogy nem fog üres kézzel jönni. S valóban, a középiskola könyvtárában berendezett Kusztos-sarok, a fiatal korában festett, s mai napig őrzött 2 festményén kívül egy szénrajzos grafikával gazdagodott. Mélyüzenete van ennek a munkának: imádkozó emberarcú Földanya, széltépte, sziklába kapaszkodó csonka fákkal. Az ő kedvenc témája mindig a megmaradás volt, a helytállás, a magyarságküzdeme. Sebzett, le tört fáival az erdélyi magyarság küzdelmét akarta átadni az utókornak – magas művészi harmóniában. Kevés művésszel találkoztam, aki ennyire szerette és tisztelte a fát. Szerette volna, s ígérte is, hogy még egy alkotással gyarapítja/gazdagítja féltve

őrzött kis képtárunkat, de ez nem oldódott meg. Most már tudjuk: végleg elmaradt. Így is, a három művészi alkotás az erdőszentgyörgyi Szent György középiskola szellemi tárházának legszebb darabjai közé tartozik.

Mikor világgá futott a hír, hogy meghalt Kusztos Endre, elővettem a kazettát, s újra hallgattam a 2010-es felvételt. Egy hirtelen lezáródott, megpecsételt életsorsot akartam újra hallgatni. S valóban, most is éreztem azt a pozitív kisugárzást, amit kevés művésztől kapunk együttlétünk alkalmával. Embersége, emberek iránti tisztelete, nemzete iránti hűsége példamutató. Arra a kérdésemre, hogy mit szeretne még megrajzolni, 85 évesen ezt válaszolta:

– Álmodban olyan sokszor látom édesanyámat, az ő életét, küzdelmét, ahogy végigvitte, 32 évesen maradt özvegyen, testvérenek a lányát nevelte és engem, s azt álmodtam, hogy édesanyám szötte nekem ezeket a lenvásznakat.

– Mit fessek rá? – kérdeztem tőle álmodban.

Azt felelte:

– Fiam, azt fessél rá, amiért érdemes élni, s amit te legjobban szeretsz!

Édesanyám szötte meg 50-60 centis singekben a kendervásznak, arra festettem a diplomamunkámat, amit Kolozsváron elloptak, feltörték a műtermemet, a rámából kivették, elvitték. S hogy mit akarok még megcsinálni? – mert ez volt a kérdés – az, ami körülöttünk zajlik. Az életnek a küzdelmét és a fennmaradás, a megmaradás lelkiismeretünk szerinti történéseit. Ebbe sokminden belefér...

– Sokat hordozza a szívében azt, amit meg akar festeni?

– Mindig! Azzal fekszem, arról álmodok és azzal kelek.

Kusztos Endre festőművész immár örök álmát alussza. Amit eddig álmodott, megfestette és ránk hagyta.

Órizzük meg!

SzékelyFerenc

Találkozás az igazival

Pár éve ezzel a címmel tulajdonképpen csak lejegyeztem egy történetet, aminek részese lehettem, egy felejthetetlen élményt. Örökre az emlékezetembe vésődött akkor két arc: egy kislányé – a rajta szétáradó örömmel – és Kusztos Endre szakállas arca, amelyben a kislány meglátta a csodát.

Mekkora szerencsém volt!

Immár minden Mikulásjáráskor Endre bácsira és arra a kislányra is gondolok. Így maradnak ők – Endre bácsi nem megy el, a kislány nem lesz mogorva felnőtt –, s az a napfényes május sem múlik el soha.

Az alábbiakban egy részlet az említett írásomból.

Május volt, amikor egészen más dolgok járnak az ember fejében. Szép napos idő mutatta, hogy valahonnan elindult már felénk a nyár, s forró lehelete mindjárt itt lesz a tarkónkon. „Csalóka ez a meleg”, mondták, akik a jót sem tudják úgy fogadni, hogy közben valami rosszra ne gondoljanak. „Csalóka ez a meleg, vigyázni kell vele, még könnyen meg lehet fázni, ha az ember nekivetkőzik.” Kigombolt könnyű kabátban jöttem a munkahelyemről. Csak azért nem vettem le, mert utálok a kezemben hordozni. Főleg, ha amúgy is tele van egyébbel. Kora délután volt, amikor a legjobban tűzött a nap. „Ha így nyomja egy hétig, lehet fürdeni”, gondoltam, pedig én már egy ideje nem szoktam a szabadban való fürdőzés elsielni. Amint elhaladtam a pompásan kizöldült élő sövény mellett, szemem sarkából M. Z. kapuja előtt egy kuporgó alakot pillantottam meg. „Talán szükségét végzi itt valaki?”, futott át az agyamon, még mielőtt arra fordítottam volna a fejem, s az elmarasztaló ítélet is nyomban megszületett bennem. Nem szívesen nézek oda ilyenkor, nem akarok azzal a „látvánnyal” gazdagodni. Inkább derűs szeretnék lenni, örülni a napfénynek, a melegnek, arra gondolni, hogy otthon bizonyosan finom ebéddel vár a feleségem, s amint belépek, a kutyám elébem fog futni azzal az őszinte lelkesedéssel, amellyel csak tiszta, ártatlan lelkek tudnak örülni az érkezőnek. Csak azért fordultam mégis arra, hogy megcímezhessem az ítéletem, hogy tudjam, kinek a nevére szól. Egy ősz öregembert láttam egészen furcsa pózban. Nem, nem a szükségét végezte. Begombolt kék kaftánszerű nagykabátja oldalt a földet seperte, előre hajtott fején felkunkorodó karimájú kalap takarta az arcot, alóla hosszúra eresztett hajtincsek zuhogtak vállaira, fehér szakállá araszról hosszabban a mellére futott le. Mellette egy újság a földön, másik oldalon készitáská, térdein valami papírlapok. Ha a világ más részén találkozom vele, azt mondom, hogy egy rabbi. A jeruzsálemi siratófál előtt természetes környezetben lenne. Ott arra gondolnék, hogy imádkozik, ám itt, a Z. kapuja előtt nem csoda, hogy nem ez az első gondolatom. Mikor megálltam előtte, felemelte a fejét, rám nézett. Felismertem és elszégyelltem magam az előbbi gondolataimért.

– Endre bácsi, mit csinálsz itt? – kérdeztem városunk díszpolgárát, az idős grafikusművészt.

– Elfáradtam, és leültem egy kicsit. Aztán nekifogtam rajzolni.

Na, persze, rajzol. Azért vannak a papírok a térdén. Leült – és rajzol. Magával hordoz egy összecsukható kis halászszekeket, azon kuporgott olyan furcsa pózban. Nagykabátban nem is könnyű azon ücsörögni. Úgy eltakarta az a kabát, hogy semmi sem látszott a székből. Odaléptem hozzá. A kézfogáshoz megpróbált felemelkedni.

– Maradj, kérlek! – mondtam neki. – Le szeretnék fényképezni.

Övemen kistáskában éppen azért hordozom magammal a fényképezőgépet, hogy az ilyen alkalmakat meg- ragadhasam. Hadd legyen nekem fotóm róla. Elővettem a gépet, s elkattintottam néhányszor. Tetszett neki a fényképezkedés. Látszott rajta, hogy nem először teszi, hiszen úgy domborított a kamera előtt, mint egy gyakorlott filmszínész. Nem kérdezte, mit akarok a képpel, csupán arra figyelt, hogy jól sikerüljön.

Mikor elraktam a masinát, a művész szedelőzködni kezdett. Szétteregtetett holmijait összegyűjtötte, táskájába tette, aztán egyik kezében a táskával, másikban a kisszékeivel betársult mellem, hogy hazafelé egy szakaszon elkísérjen.

– A telefonos boltban van dolgom, addig veled megyek – mondta.

Találkozásaink alkalmával mindig szót ejt arról, ami foglalkoztatja. Általában beszámol arról, hogy hová, milyen kiállításra kértek tőle képet legutóbb, vagy arról, hogy mely folyóirat friss számát illusztrálták a munkáival, hol és ki írt méltatást a művészetéről. Olykor fénymásolattal is tud szolgálni egy-egy cikkről. De most még eddig sem jutottunk el, mert mintegy tíz méter megtétele után történt valami, ami másfelé terelte a gondolatait. Egy kapu előtt olyan négyéves forma kislány ácsorgott. Élettel teli, pufók arcú kislány. Olyan, akin megakad az ember szeme akkor is, ha másfelé járnak a gondolatai. Ujjatlan kék farmer-köntöseben benti meleghez öltöztették, néhány fokkal melegebbhez, mint ami éppen rátört a városra, s ami a bomló faleveleket szinte órák alatt teregette ki az ágakra. A farmer alatt rövid ujjú blúz, nyakán akkora kivágással, hogy a farmer alól ki sem villan, így aztán a meztelenül maradt nyakon az egyetlen öltözék egy műanyag fűzér, amit úgy viselt, mintha igazgyöngyből készült volna. Tarkóján összefont haja már délutánra kezdett bomladozni, frizurájából néhány tincs önállóságra tört. Egy kék hajpánt próbálta a lázadókat leszorítani. Sosem láttam még. Vendég lehetett, egy unoka a nagyszülőknél, aki a viszontlátás boldog percei után könnyű öltözetében kiállt a kapu elé bámészkodni. Kíváncsi volt mindarra, ami színes volt, ami mozgott, ellibbent a szeme előtt. És éppen mi mentünk arra.

– Mikulás! – hallatszott egészen vékony és az ámulattól fátyolos hangon – Mikulás!

Mintha nem ebből a világból jött volna ez a hang. Éteri volt. Semmi kétség, ezen a különös hangon egy másik dimenzióból szólt át valaki. Lehet, hogy nem is hozzánk intézte, csak véletlenül hallottuk meg. A kislányhoz beszélt, csak az ő ámulattól táva maradt száján kijött a hang, s bekúszott a fülünkbe nekünk, akik éppen előtte vonultunk el.

A művész rám nézett. Mintha ellenőrizni akarta volna, hogy részese voltam-e én is az élménynek, s nem a képzelete játszott-e vele. A tekintetéből olvasta ki a választ: bizony, bizony! Én meg az ő szemébe néztem. Lám, próbálja feldolgozni az eseményt: pörögnek benne a fogaskerekek, csattognak a váltókarok, ékszíjak surroganak. Bárminő finom és bonyolult szerkezetnek mondják az embert, ha váratlanul éri valami, a pillanatnyi meghökkenés után, mikor beindul, olyan hévvel és zajjal teszi, mint egy cséplőgép, gondoltam.

– Nem, nem vagyok Mikulás – szolt elnéző szeretettel a négyéves tolmácsshoz, akin keresztül az a másik dimenzió is meghallhatja.

A kislány úgy ráakasztotta a tekintetét, hogy le sem lehetett volna vakarni róla. Arca ragyogott a boldogságtól. Kétfelől egy-egy apró gödröcske – apró horpadás – jelent meg rajta, amitől még szeretni valóbb lett.

– Mikulás! – mondta most már határozottabban, végül eldöntve, hogy bizony azt látja, amit lát.

Itt már nem lehet tovább ellenkezni. Az öreg művész sem tette. Én még rabbinak néztem, gondoltam. Most meg egy teljesen más identitást kapott. Mikulás lett. Az egyetlen, az igazi. Az összegyűlő életmű mellett, egy alig cseperedő emberke révén kapott egy másik lehetőséget, hogy a múlt időben még sokáig megmaradjon, hiszen valahányszor jön a tél, és előzönlik a környezetünket a piros sapkás, vattaszakállú alakok, egy ember bizonyosan rá fog gondolni. Emlékezetében megőrzi ezt a találkozást. Megőrzi ezt a valóban szakállas arcot, a sok-sok év terhétől görnyedő alakot, amelyet most hitelesített. Nosztalgiával gondol majd arra, hogy volt szerencséje egyszer találkoznia az igazi Mikulással, aki nem próbálta őt megvesztegetni holmi édességgel, nem pózolt előtte, sőt szemérmesen letagadta magát. Igaz, hogy május volt akkor, és nem a tél, hanem a nyár közeledett, de kétség sem fér hozzá, hogy abban a fura kalapban, a hosszú kék kabátban, kezében az aktatáskával, no meg az összecsukható halászszekekkel, itt járt nálunk. El se hinné az ember, ha nem a saját szemével látta volna.

Molnos Ferenc

1990 fekete márciusának emlékét idézem az alábbi sorokban. Csaknem két évtized múltán jelent meg Szüret című kötetem A tűz című kisregényében annak az éjszakának az emléke, ami-

kor üzött vadként menekült Marosvásárhelyről egy tömött autóbusznyi szóvatai ember. Köztük voltam magam is. Tán ez a rövid részlet is mutatja az átélt rettenetet. Molnos Ferenc

Hosszúnak érezte a várakozást. Ott elől történt valami, amit helyéből nem láthatott. Az mindenesetre megnyugtató volt, hogy nem nyitatták ki az ajtókat, nem terelték le őket. Így, szorosan egymáshoz bújva, biztonságosabbnak tűnt, bármi történjen velük. Aztán egyszer felberregett a motor, megmozdult a jármű, elindultak. „Hála istennek, elengedtek!”, gondolta. A katonákat nézte, akik kiléptek a terpeszből, a fegyvert maguk előtt lazán keresztbefordították, és kicsúsztak oldalra a látóteréből. A busz lendületet kapott. Mindjárt kifordulnak egy hosszú utcára, amelynek végén még egy barikádnál ellenőrizni fogják őket a katonák – az sem lehet hosszabb és ijesztőbb, mint ez volt –, aztán mehetnek Isten hírével haza. Az asszony eddig megtudta, hogy hová tűnt, délután óta aggódik érte, biztos, hogy nem bírt aludni egy percet sem. Már nem is fog. Ha reggel előtt hazaér, akkor sem. Ez az éjszaka álmatlanul marad. Vajon meg fogja érteni, hogy nem tehetett mást, jönnie kellett? Gyávaság lett volna otthon maradnia. Majd kifaggatja töviről hegyire, mi történt vele. Ezernyi apróságra rákérdez. Képtelen lesz kielégíteni a kíváncsiságát. Úgy tud faggatni, hogy az ember elbizonytalanodik az általa megélt történetben is. Néha azzal bosszantja, hogy rendkívül sikeres kutató lehetne, világhírű tudós, mert mindenki másnál jobban rá tud kérdezni a dolgok miértjére, és a helyesen feltett kérdés az alapja bármiféle válasznak, tudományos eredménynek.

A busz hirtelen befordult egy mellékutca, és zihálva nekilódult egy meredek kaptatónak. Az asszonnyal kapcsolatos gondolatok elröppentek. El sem férték volna benne, a kanyarban úgy odapasszírozták az ajtókat.

– Hová viszel, te hülye? A milíciára? – horkant fel egy méltatlankodó hang ott valahol elébb. – Állj meg, hogy szálljunk le!

Kitört a hangzavar. Kétségbeesett hangok követelték: állj meg, állj meg! A jó meleg ágygal váró otthon helyett, senki sem vágyott a fegyveres karhatalom vendégszeretetére. Főleg egy ilyen nap után, az éjszaka sötétjében. Ő sem. De nem értette, miért változtatott a sofőr útirányt, miért kanyarodott be ebbe az utcába, amelyen valóban a milíciára is el lehet jutni. De nem csak oda. Miért gondolnak egyesek mindig a legrosszabbra? Hátha csak azt a mellékutcat keresi – valahol abban az irányban van –, amelyiken estefelé bejöttek a városba?! Ott nem volt katonai ellenőrzés. A hangokból ítélve, a többség fejében nem ez volt. Nekik a rettegett milícia töltötte ki a fejüket.

– Állj meg! Állj meg! – üvöltöttek teljes kakofóniában.

A sofőr lassított és megnyitotta az ajtókat. Abban a pillanatban kilökték a még mozgó járműből. Kalimpálva bukott ki a járdára, alig bírta megtartani az egyensúlyát. Jobbról dübörgő hangot hallott, egy tank fordult be mögöttük a mellékutca. Felnyitott tetején egy derékig kiemelkedő katonával, akinek kezében a lövésre kész géppisztoly. Egy pillanatra ledermedt, ez a látvány megbénította. Teljesen valószerűtlen, és mégis valóságos. A tank egyre közeledett, a motor hangja, a lánctalpak zaja, az a katona, mindez mintha egy háborús filmből jöttek volna elő, mit annyiszor hallott és látott a gyakorlott mozizó, hogy unja már, s alig várja, hogy váltsa a kép, lásson valami valóban izgalmasat. De ez itt most nem mozi. A tank csaknem fölöttébb dübörgött, az a géppisztolyos felé irányult. Az utcai lámpa fénye ott villant a végén, a sötét lyuk fölött, ahonnan mindjárt jön vagy nem jön a golyó. A katona arca legalább annyira rémült volt, amilyen az övé lehetett. „Ennél nem lehet tudni, hogy mikor húzza meg a ravaszt”, villant át rajta. Az egész egyetlen másodpercig ha tartott, amíg az egyensúlyát kereste. Valaki elsuhant mellette, nekiugrott a szemközti vaskapunak és átvette magát

raja. De még a kapun sem volt, ő már követte. Automatikus volt a mozdulat, amelyet ifjúkorában ezerszám megcsinált idegen gyümölcsösök kerítésein, no meg a tűzoltóság gyakorló palánkjain, amelyek csaknem mindig ott álltak a futballpálya melletti réten. Két lábbal ugrott neki, megkapaszkodott a tetejében, aztán előrehajolva, jobb kézzel átnyúlt a túloldalra, rátenyerelt, s még az ugrás lendületét használva, átfordult, és talpra érkezett odaát. Még egy kissé büszke is volt magára, annyira tökéletesre sikeredett. „Tizenéves koromban sem sikerült volna jobban”, állapította meg, amikor a kapu árnyékában földet ért a lába, és úgy tűnt, hogy ezzel megszabadult, kizárta a zsúfolt autóbust, a tankot, a katonát, azt a sötét lyukat a fegyver csövén, amellyel az imént szembenézett. Nem áll már védtelenül, kiszolgáltatva magát egy egyenruhába bújtatott suhanc táncoló idegeinek. Köztük a vaskapu, az elrejtő jótékony árnyék s egy birtokhatár, ami nemcsak a köz- és magán-szféra között húzódik, hanem határt szab a túloldalon tapasztalt irrealitásnak is.

– Állj, vagy lövök! – csattant a fülébe a kiáltás, amikor még a levegőben volt, azon a számára idegen nyelven, amelyen akkor és ott teljesen hihetőnek tűnt.

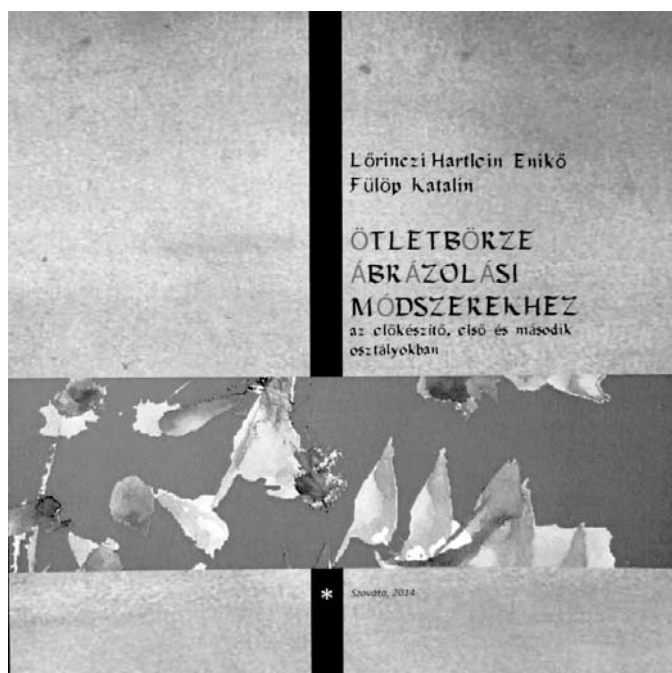
Az anyanyelveden hihetetlennek, talán nevetségesnek hatna, ám azon a nyelven, amelyen már évtizedek óta nyúlka feléd mocskos mancsával a diktatúra, egyáltalán nem találod humorosnak. Az imént átugrott vaskapu fölött is utánad jön, és neked az első reflexed nem az, hogy kinevesd, vagy kételkedj benne, hanem bűjnál előle, hogy soha rád ne találjon, hogy téged keresve ott vesszen el, ott hulljon szét a levegőben. Odébb kell állnod, hogy nyakadba ne ugorjanak, mert mögötted mind döng, döng vaskapu. Mintha a te mozdulataidat másolnák valamennyien.

– Állj, vagy lövök! – hallotta újra.

A közeledő tankban a katona a kapu fölé emelkedett. Rohannia kellett. Úgy lódult az udvar mélye felé, hogy oldalra fordította a fejét, s egyik szemével azt kutatta, merre található egérutat, a másikkal a katonát tartotta megfigyelés alatt. Pár méter volt az udvar, neki mégis örökkévalóságnak tűnt, amíg a végét elérte, ahol az utcai villanyoszlop magasából jövő éles fény hatásköre is véget ért, s valami tyúk- vagy nyúlketrecnek tűnő építmény mögött már az éjszaka sötéte uralkodott. Közben folyamatosan döngött a kapu, pattogott az „állj, vagy lövök!”, sötét árnyak ugráltak át a kapu fölött, s loholtak a nyomában. Valaki – talán a tizedik – benyitotta a kiskaput, s azon futott be. „Be sem volt zárva, s mi mind a tetején ugrottunk át”. Oly nevetségesnek tűnt, hogy majdnem elröhögte magát. Ám ez csak egy villanás volt, semmit sem fogott vissza a lendületen. Legfőbb vágya az volt, hogy eltűnjön a rájuk kiáltó katona látóteréből s a kezében lévő fegyver hatósugarából.

A sík udvar után, ketrec mögött hirtelen meredek hegy emelkedett. Ez volt a kert néhány gyümölcsfával, amely hamar elrejtette a négykézláb felfelé kapaszkodó embereket. Átmásztak egy útjukba kerülő kerítésen, aztán egy másikon, másikon. Recsegett alattuk a deszka, szegbe akadva roppant a nadrág szövete, kutyák ugattak rájuk, és ők csak futottak libasorban a már enyhére hajlott dombon. Hátra-hátranézett. Csakhamar nem látta a tankot, az autóbust, magát az udvart s a hozzátartozó házat sem – „mit láhattak ebből a lakói, mit élhettek meg?” Eltakarta valamennyit a domb, csak a távolabbi városrészek fényei szikráztak a szemébe. Jobbról-balról, a szomszédos kertekben szintén szaladó alakokat látott. Egy másik kapun, másik udvaron keresztül menekülhettek, de ugyanaz a rettenet hajtotta őket.

Két könyv gyermekeknek, felnőtteknek

A könyv szentség. Ennek tudatában szabad megérinteni. Persze, amikor ezt mondom, arra a könyvre gondolok, amely valamilyen értéket közvetít. Ami abban van, szabad prédá. Bármely olvasó annyit vehet el magának belőle, amennyire képes. Senki sem fogja megszólalni, hogy mohó volt, túlságosan nagyot markolt abból, amit elébe tettek. A jó könyvből jut is, marad is. Ilyenek jutnak eszembe, amikor viszonylag nemrég megjelent könyveket forgatok a kezemben.

Minden új könyv egy reveláció. Minden új könyv megjelenése ünnep.

Éppen két könyv van a terítéken. Szerzői szakkönyvnek mondják, s bár nevüket adták a borítóra, majdhogynem restelkedve bújnak el a nyilvánosság elől. Pedig nincs miért szégyenkezniük, hiszen mindkét könyvben a „célközönségnek”, az alig iskolásoknak – de a körülöttük tébláboló pedagógusoknak és szülőknek is – valami eddig

hiányzó, valami újat, valami előbbre vivőt adtak. És ez az érdeme minden könyvnek, hogy adjon hozzá mindahhoz, ami érték bennünk, hogy általa többek, jobbak lehessünk.

Életünk első éveiben alakul ki, hogy kik leszünk, milyen elvek mentén cselekszünk egy életen át, és milyen értékek határozzák meg az életünket. Hogy fogékonyak leszünk-e nem csupán az ismeretek befogadására, de legalább annyira a kreatív hozzáállásra, no meg az együttműködésre, a szépre, a jóra.

Ezekhez adnak kapaszkodót gyermeknek, pedagógusnak, szülőnek a Lőrinczi-Härtlein Enikő és Fülöp Katalin által jegyzett *Ötlejbörze ábrázolási módszerekhez* illetve a Fülöp Katalin és Lőrinczi-Härtlein Enikő által szignált *ÉN, te, ő...* című könyvek.

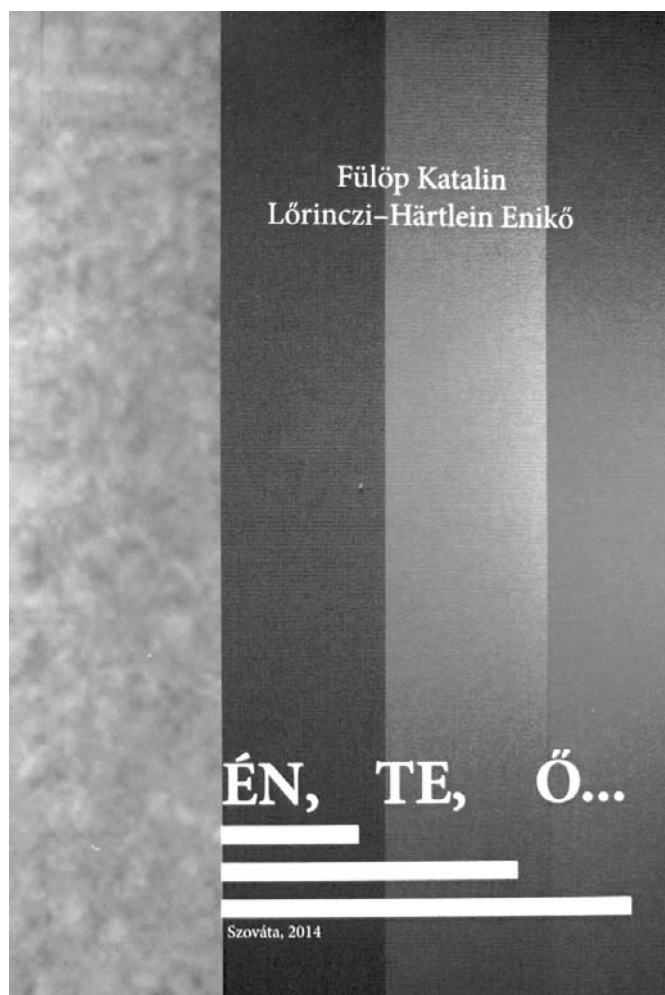
A „célcsoportjuk” az előkészítő csoportos, valamint az első illetve második osztályos gyerekek. És, persze, mindazok, akik akár az oktatási intézményekben, akár az otthon falai között az ők szellemi, érzelmi gyarapodásukat szolgálják.

Az egyik könyv abban segít, hogy a gyermeknek eszköze legyen érzelmei képekben való kifejezésére, a másik a személyiségfejlesztést szolgálja.

„A személyiség tudatos fejlesztése napjaink nevelési célkitűzései között talán garanciát jelent arra, hogy a ma gyermekei és a jövő felnőttei jobban megismerjék önmagukat és embertársaikat, megtanulják felismerni és kezelni saját és mások érzelmeit, megtanuljanak felelősen bánni önmagukkal és embertársaikkal, természeti és társadalmi környezetükkel, megtanuljanak kitartóak és motiváltak lenni céljaik elérésében, megtanulják elviselni a kudarcot, megtanulják elviselni és meg-

élni a sikert.” – írják a szerzők. És ehhez nem igazán van mit hozzátenni, hiszen mindez társadalmi szükséglet. Fontosabb akár a manapság oly sokra tartott tudományoknál is, amikkel már zsenge korban elkezdik tölteni a gyermeki kobakokat. Mert szép a világról megtudni megannyi dolgot – hisz kíváncsiak vagyunk mindarra, ami körülvesz, s mindarra, ameddig a gondolatunk elér –, de kétségtelenül hasznosabb saját magunkról megtudni akár néhány apróságot, hisz számunkra a világ csupán saját percepcióink által létezik. Olyan, amilyenek látjuk, érezzük, tapasztaljuk.

– molnos –

Egy régészcsoport Peruba utazik az inkák birodalmának tanulmányozására. A hegyoldalon találkoznak egy csíkos takaróba öltözött férfivel, – Mondja uram, ön inka? – ... <i>(válasz a Poén 1-ben)</i> Aztán tétován magamögé néz és így folytatja: – ... <i>(folytatás a Poén 2-ben)</i>	Készítette: Molnos Ferenc	Tenger- szoros Törökorsz.	A XLVI. zsoltár kezdeté	János románul	Tesla	Tájföld internetes kódja	Jakab András Dénes	A tulajdo- nukban van	Terület Spanyolor- szágban	
	Poén 2									
	Terepjáró márka				Pihézik Veszteség					
Levágott fatönk						Dél-erdélyi város Csüng				
	Poén 1	Izgalom- ban tartó	Albán cigi Kender hulladéka	Hamis Munkácsy inasa			Részesül A levegő ura			
Machu Picchu is ez								Helyhatá- rozó rag Egyedül él		
Bűnök megval- lása					Felvidéki folyó Pallérozás					
Börke- nőcs márka						Tiltószószó Határozott névelő			3. személy Marina ... brazil énekes	
Nagy Gábor			Reseda ... vadrezeda Orosz folyó				MEM Jolly Joker- rel játszik			
Szláv veze- tőknév: ATOLNOV						Jelfogó Kályha sütője				
Nagy evések				Ősz. szó eleje Jonh ... olasz nagyiparos						
Válcea megyei autójel			Kelvin Égéster- mék	Elloppa Kérdő- szócska						
AAK			Hozzájut „Zavart” puma					Len (rom.) Gázzol- gátatónk		
Torz alak				Kányádi Sándor Bátor		Zene fele Hidrogén			Kálium Trágár lesz	
Koreai zongorista, zeneszerző						HINTÁ Jupiter holdja				
Bukaresti repülőter						Rovás (német) Itália				
Észak-ko- máromi							Egyik végtag			

Felélős kiadó: Szóvátai Város Polgármesteri Hivatala, Péter Ferenc polgármester
Szerkeszti: Molnos Ferenc, Grafikai szerkesztő: Siklodi Zsolt
Lapszámunk munkatársai: Fábíán Róbert, Fekete György, Kiss János,
Koloszi Tibor, Siklodi Zsolt, Szász Teréz, Székely Ferenc

